

ด่วนที่สุด
ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว ๑๖๓๖

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางวิธีการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และนายกเทศมนตรีนครสกลนคร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสกลนคร ที่ สน ๐๐๒๓.๓/ว ๑๘๘๔๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๑๘๘

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสกลนครได้แจ้งแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด
จัดเก็บ และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวาในภาพรวมได้ทั้งระบบ เนื่องจากผักตบชวาเป็นวัชพืชน้ำที่ส่งผลกระทบต่อ
ต่อหลายภาคส่วน เช่น การชลประทาน การประมง การคมนาคมทางน้ำ และคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ภาคประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณริมแม่น้ำ ประกอบกับผักตบชวามีลักษณะการแพร่พันธุ์ที่รวดเร็ว
และกระจายตัวเป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชน
ในบางพื้นที่ว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่เลือกใช้วิธีการกำจัดผักตบชวาไม่ถูกต้อง เช่น การใช้
สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพน้ำ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อให้การดำเนินการกำจัด
ผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผล
กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขอให้อำเภอดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการกำจัดผักตบชวาตามหลักการแนวทางการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป
ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๗๔๒ ลงวันที่
๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป
ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๖๔๔ ลงวันที่
๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป
ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวา
ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ศึกษาคู่มือการจัดการผักตบชวา ที่จัดทำโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕
เพื่อพิจารณานำแนวทางในการดำเนินการกำจัดผักตบชวาที่เหมาะสมไปปรับใช้กับสถานการณ์ปัญหาผักตบชวา
ในพื้นที่ ทั้งนี้ สำหรับวิธีการกำจัดผักตบชวา ขอความร่วมมือให้เลี่ยงการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวา
เนื่องจากสารเคมีทุกชนิดล้วนมีผลอันตรายต่อสุขภาพผู้ใช้และสิ่งแวดล้อมไม่มากนักน้อย อีกทั้ง อาจส่งผล

กระทบต่อ...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

กระทบต่อแหล่งน้ำ ระบบนิเวศทางน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว ควรพิจารณากำจัดผักตบชวาโดยวิธีกล (Mechanical Control) คือ การใช้แรงคน แรงสัตว์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรช่วยในการกำจัดผักตบชวา เป็นวิธีการหลัก ซึ่งสามารถทำได้ง่าย สะดวก และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ขาดความพร้อมในด้านเครื่องจักรหรืออุปกรณ์การกำจัดผักตบชวา สามารถประสานหน่วยงานหลัก คือ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมเจ้าท่า และกรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงที่มีความพร้อม ร่วมบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

๒. ให้อำเภอเตรียมแผนการเฝ้าระวังและติดตามการจัดการผักตบชวาและวัชพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในช่วงฤดูที่ฝน ที่มีน้ำไหลหลากปริมาณมาก โดยไม่ให้มีการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำ ส่งเสริมการนำผักตบชวาไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบของการใช้สารเคมีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และเทศบาลนครสกลนคร ก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยุต วงศ์วณิช)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๖๔๘๒

ฝ่ายผู้ บท.

กง.กฎหมายฯ

กง.มาตรฐานฯ

กง.การเงินฯ

กง.ส่งเสริมฯ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๑๘๘

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

เลขที่รับ..... ๕๗๘ น. ๓๐ ก.ค. ๒๕๖๗

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
รับเลขที่..... 1073
วันที่..... 30 กค. 2567
เวลา.....

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 5254

เลขที่รับ.....

ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่..... 30 กค. 2567

เวลา.....

เรื่อง แนวทางวิธีการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๗๔๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๖๔๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการจัดการผักตบชวา

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวาในภาพรวมได้ทั้งระบบ เนื่องจากผักตบชวาเป็นวัชพืชน้ำที่ส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วน เช่น การชลประทาน การประมง การคมนาคมทางน้ำ และคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณริมแม่น้ำ ประกอบกับผักตบชวามีลักษณะการแพร่พันธุ์ที่รวดเร็ว และกระจายตัวเป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชน ในบางพื้นที่ว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่เลือกใช้วิธีการกำจัดผักตบชวาไม่ถูกต้อง เช่น การใช้ สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพน้ำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการกำจัดผักตบชวาและ วัชพืชในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการกำจัดผักตบชวาตามหลักการแนวทางการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๗๔๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๖๔๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูป ผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวา ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ศึกษาคู่มือการจัดการผักตบชวา ที่จัดทำโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕ เพื่อพิจารณานำแนวทางในการดำเนินการกำจัดผักตบชวาที่เหมาะสมไปปรับใช้กับสถานการณ์ปัญหาผักตบชวาในพื้นที่ ทั้งนี้ สำหรับวิธีการกำจัดผักตบชวา ขอความร่วมมือให้เลี่ยงการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวา เนื่องจากสารเคมี ทุกชนิดล้วนมีผลอันตรายต่อสุขภาพผู้ใช้และสิ่งแวดล้อมไม่มากนักน้อย อีกทั้ง อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ระบบนิเวศทางน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว ควรพิจารณากำจัดผักตบชวาโดยวิธีกล (Mechanical Control) คือ การใช้แรงคน แรงสัตว์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรช่วยในการกำจัดผักตบชวา เป็นวิธีการหลัก ซึ่งสามารถทำได้ง่าย สะดวก

/และมีผลกระทบ...

และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ขาดความพร้อมในด้านเครื่องจักร หรืออุปกรณ์การกำจัดผักตบชวา สามารถประสานหน่วยงานหลัก คือ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมเจ้าท่า และกรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงที่มีความพร้อม ร่วมบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

๒. ให้จังหวัดเตรียมแผนการเฝ้าระวังและติดตามการจัดการผักตบชวาและวัชพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในช่วงฤดูที่ฝน ที่มีน้ำไหลหลากปริมาณมาก โดยไม่ให้มีการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำ ส่งเสริมการนำผักตบชวาไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบของการใช้สารเคมีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีคงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒ - ๒๑๑๓
โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๒๐๖๖
ผู้ประสานงาน นางสาวจริดา จิตราวัดณ์